

b. r. Tytuł jednego miliona dla skarbu.

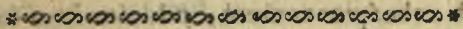
WTT

L Y S K

*Jednego Milliona dla Skarbu, z oszczędzeniem
expensy na furaz dla Żołnierza, i bezpieczeństwa
Stwem Rolnika.*

NIE trzeba wyszukiwać dowodów ku tey prawdzie, że porządek w wydatkach jest tychże oszczędzeniem. Dom ten, gdzie rządnie, i pod miarą szafuią, bez uczucia niedostatku, obfitym się okazuje, zamiast iż w takim, gdzie nierząd panuje, gospodarz wydatkom dostarczać nie zdoła, a Czeladź na niedostatek, utyskuje. Obraz prywatnego Domu wzorem w tey mierze Rzepltey być powinien.

Doprowadzenie Kawaleryi Narodowej, do 20000, i Prawo nakazujące Jey zaciąg, jest nowym Duchem Narod ożywiającym, iuż po Prowincyach słyhać radosne uwielbiana dzisiejszych Prawodawców, iuż ubywa w Narodzie troskliwości, czy liczba Woyska, Prawem naznaczona w istocie będzie? iedna im tylko została ieszcze. Obawia się, żeby Żołnierz skąpo płatny, nie był przymuszony sam sobie dostarczać tego, czego mu Rząd Kraiowy nie opatrzył.

A

XVIII. 2. 984

Bydź nie może żeby zł: 1200, wystarczyło To-
warzyszowi na to wszystko, czego regulamen wycią-
ga po nim. Byliśmy w pokoju, liczba Kawaleryi
Narodowej na obszerność Kraiu, prawie nieznaczną
była, przecież skarżono się na Jey uciążliwość, teraz
gdy pomnożoną została, nie wystarczą Krolewskie i
Duchowne Dobra, trwoga się zbliża na Dziedziczne.
Małym jest zabezpieczeniem, oddalonemu w Prowin-
cyi Mieszkańcowi, ieszcze mniejszym ubogiemu Rol-
nikowi, opis karności, której Żołnierz zachować nie
może. Płaca wyznaczona gdy mu nie wystarczy,
(a nie wystarczy zapewne) coż mu zostaje? Prosić!
albo wziąć bez proźby, pierwsze nie jest w sposobie
Żołnierskim, drugiego więc dopuścić się musi.

Gdybym był pokrzywdzony przez Żołnierza, ze
skarżą do Zwierzchności, niostbym zaraz obronę Jego,
tak iak Rząd zakazujący pokrzywdzenia, a niedostar-
czający potrzebie, z zakazem niesie wraz pobłażanie.
Nie zaspokaja troskliwości Ziemianina i Jego Podda-
nego, droga otwarta do sprawiedliwości. Wiemy
iak ta w całym Świecie trudna, kosztowna i niepewna;
Przykłady Domowe, iuż Nas tego nauczyły. Ale
choćby i tę znaleźć można, ktożby nie rad uniknąć
Prawa: kto chorobie zapobiegać nie będzie? dla tego
że ma Doktora w Domu, szukanie sprawiedliwości
jest ostatnim lekarstwem, lepiej nie dopuszczać prze-
stępstwa niż one karać.

Bez urządzenia izby furaz ze Skarbu był Kawaleri-
ryi dostarczany, Zołnierz w pokoju stać się musi cięż-
kim, a w czasie Woyny nieznośnym. Nieopatrzo-
ny Zołnierz albo z krzywdą Rolnika żyć musi, albo
przypomni co dawne Rokofze bywały. Nie day
Boże, izby oszczędność źle zrozumiana miała nas
wprawić w ten Stan, który nas nieszczęśliwemi od
Sąsiadow do tych czas czynił.

Nie będzie nikomu ciężko i przez miłość publi-
cznego dobra i przez miłość własney w Domu spokoj-
ności, dodać w naturze podatek, do tego który pie-
niężny ustanowiony będzie.

Koń ieden przez dni 300. (bo przez dwa Miesiące
lub dni 65, po trawie nawet dla zdrowia chodzić po-
winny) rachuiąc po Garcy 2. od godziny do godzi-
ny, potrzebuie Korcy 18. Cwerci 3. a zatym 20000.
Koni przez tenże czas, potrzebuia Korcy 375000. tey
liczby proporcya wziąwszy do Dymow, ktorych w Ko-
ronie mamy 780000. i kilka tysięcy, niespełna po puł
Korca na ieden Dym, przyszłoby zsytać. Tę mia-
rę i Pan i Rolnik odda z ochotą, żeby Jey sam Zoł-
nierz, do domu Jego nie przyszedł szukać, lub na Jar-
markach pierwszym się do kupna stawiał za cenę którą
sam naznaczy. Kommenda nie usłyszy skargi, i woł-
nego od szukania furazu Towarzysza, łatwiej w służbie
dopilnuie, Rolnik bać się i ukrywać nie będzie, widząc
ku Wfi iadącego Zołnierza, Skarb oszczędzi 1000000.

A 2

corocznie, gdy za ten furaz dostawiony zł: 100. uymie
płacy Towarzystowi, i zamiast 1200. tylko zł: 1100.
płacić będzie. Towarzystw znajdzie zysk, bo biorąc
Owfa na dwa Konie Korcy 37. Cwier: 2. a niemając
tylko zł: 100. za niego potrącone, Korzec jeden tyl-
ko zł: 2. gr: 20. kosztować go będzie. Coby zaś
przyszło odtrącić z Dymow Miałt, niemających grun-
tow, i rolą się niebawiających to się znajdzie w Dymach
zbywających nad 75000, i w mierze puł Korca która
pełna na liczbę 20000. Koni nie wypada. A gdyby
tym końcem nowa lustracya Dymow nakazaną była,
wszystkiego by się obficie okazało.

Zarzut budowania Magazynow, utrzymywania
onych, i Offycyalistow jest sprawiedliwy, lecz i ten
ułatwić można. Niechby cała Wieś, tyle ile na nią
przypada zsyłała w Szpiklerzu własnym. Kommen-
dant Dywizyi mający Tabelę, siła w każdej Wfi
znayduie się Owfa, umiałby zarządzać, gdzie wiele
i w którym czasie Chorągwiom miałby kazać dowo-
zić, i stołownie do wzajemnych wygod Woyska i Oby-
watela palety wydawać, co tym bardziey ułatwionym
zostanie, ieżeli Kommiffye Woiewodzkie ustanowione
będą, z ktoremi Kommandant Dywizyi znosićby się po-
winien &c. &c.

~~X~~

XVII.2.984